

Pričakovali smo, pristavlja naš poročevalc valem te okrožnici, da bode stari odbor, v katerem so zapovedovali Pisk, Filafferro, dr. Michelitsch in c. kr. okrajni zdravnik, dr. Kleinsasser, vse storil, kar se bode le dalo, da ima novi odbor, v katerem imajo Slovenci večino, težko stanje, kedar prevzame poslovanje.

To se je nemški gospodi posrečilo. Nihče ne more tajiti, da je gospodarstvo okrajnega zastopa veliko. Resnica pa je tudi, da mora imeti vsak večji gospodar za vse slučaje pripravljeno gotovino v denarjih, da si more pomagati, če ga zadene nesreča. Okrajni odbor ptujski pa naj gospodarji s 43 gld. 87 kr., naj plačuje tajnika, cestnarja, delo po cestah, prodec itd., naj skrbi za stare dolgove!

Bil sem navzoč, ko so prišli podjetniki po denar, ker so navozili prodec, pa denarja niso dobili, ker ga ni v blagajnici.

Kaj pa bode v bodoče? Toča pobila je z malo izjemo celi okraj, nekatere dele po dvakrat in trikrat; vzela je gorice, ozimino in druge poljske pridelke.

Okrajni zastop mora shajati z vplačanimi nalogami. Kako pa se bodo te naloge vplačevale letos, če jih je bilo že lani meseca septembra 23.000 gld. na dolgu? Odkod naj dobi kmet in drugi posestnik letos denar, da plača štibro? Kaj naj proda? Po spodnjih Halozah in v Majšberški župniji nimajo ljudje več ob čem živeti, ker njim je toča vzela vse pridelke, prosjačiti bodo morali za živež, štibra pa se jim bode morala opisati z dokladami vred.

Po vodi bilo je poškodovanih več cest, nekatere večkrat zaporedoma. Te ceste mora okrajni zastop dati popraviti in delo plačati. Odkod vzeti denar? Proračun za tekoče leto ima za te slučaje samo 100 gld., pišem eden sto goldinarjev in vendar se zdaj potrebuje skoro za vsako cesto velikega okraja toliko!

Tudi tu je razvidno, da si je stari okrajni zastop vrlo prizadeval, da spravi naslednika, kolikor mogoče, v zadrego in mu nakoplje vsakojakih sitnob in nepravil. To vse pa iz gole ljubezni ali ka-li do slovenskega kmeta! To si je treba dobro zapomniti!

Družbe sv. Cirila in Metoda redna III. velika skupščina v Ptuj

dné 29. julija 1888.

(Dalje.)

Troški so znašali 6983 gld. 25 kr., torej so dohodki presegali troške za 1655 gld. 9 kr. Za otroške vrtnice ali zabavišča je družba potrosila 2380 gl. 92 kr., ker je bilo treba skrbeti za pripravo potrebnih sob, za notranjo upravo i. t. d. Redni troški so manjši, ker zadevajo le plače za vrtnarice in stanovanje. Drugi znatni trošek so bile podpore občinam za zgradbo novih

ljudskih šol. Dovolile so se občinam na slovensko nemški meji na dolžna pisma, v katerih so se obvezali krajni šolski sveti, da vrnejo družbi posojila, ko bi se na šolah ne poučevalo v slovenskem jeziku. Jedni občini pa se je dalo posojilo 700 gld. pod to, da jih vrne tekom leta, kar je krajni šolski svet obečal.

Družba je izdala svoje knjižice v 6000 iztisih, kar je stalo nad 400 gold. Mnoge podružnice, zlasti na Koroškem, so prosile, da bi jim družba poslala različnih knjig, posebno za mladino. Družba je tem prošnjam ustrezala in za 468 gld. 50 kr. molitvenih, poučnih in zabavnih knjig razposlala. Tudi za studentovske kuhinje je odbor dovolil nekaj podpor, slovenski dekliški šoli v Celji pa je podaril znesek 300 gld.

Koncem 1887. leta je bilo v blagajnici 7273 gld. 79 kr., ki so bili večinoma vloženi pri raznih slovenskih posojilnicah, ostanek pa v poštini hranilnici.

Naj še dodam, da je v tekočem letu do konca julija bilo dohodkov 4407 gld. 77 kr., kar kaže, da se slovenski narod zanima za družbo, katere blagi namen je, podpirati slovensko šolstvo na katoliški podlagi ob slovenskih mejah. Ker so troški znašali le 804 gld., razpolaga družba z zneskom 10.877 gld. 56 kr. Od svojega pričetka do zdaj je nabrala družba 19.557 gld. 72 kr., izdala pa 9680 gld. 16 kr.

Sklepno daje blagajnik še nekatera pojasnila, priporočajoč častitim podružničnim blagajnikom isto požrtvovalnost, s katero so se odlikovali v pretekli dobi.

6. Po vspredu pride nadzorništveno poročilo. Iz tiskanega računa, kateri je bil razdeljen med čč. skupščinarje, se razvidi, da sta dva gg. nadzornika pregledala društvene knjige blagajnične ter našla vse v redu.

Račun o dohodkih in troških družbe „sv. Cirila in Metoda“ za čas od 1. januarija do 31. decembra 1887. Dohodki: V blagajnici 1. januarija 1887 5620 gld. 70 kr.; doneski podružnic 7224 gld. 6 kr.; doneski pokroviteljev 416 gld.; volila 258 gld. 50 kr.; darila 640 fl. 7 kr.; obresti 97 gld. 71 kr.; skupaj 14.257 fl. 4 kr.; po odbitih troških v znesku 6983 gld. 25 kr. ostane v blagajnici 7273 fl. 79 kr. *) in dolžno pismo šolske občine v znesku 700 gld. Torej vkup 7973 gld. 79 kr. Troški: Tiskovine, natis knjižic: „Družba sv. Cirila in Metoda“ in „Vestnika“ v 600 iztisih 300 gld. 61 kr.; broširanje knjižic, razpošiljatev, spisovanje, koleki, pristobijne 158 fl. 88 kr.; otroška zabavišča 2380 fl. 92 kr.; dekliški šoli 300 fl.; podpore občinam za zgradbo ljudskih šol 2400 fl.; posojilo za zgradbo ljudske šole 700 fl.; razue poučne, zabavne in molitvene knjige podarjene podružnicam 468 fl. 50 kr.; podpore podružni-

*) Naloženo pri raznih posojilnicah slovenskih.

cam 60 fl. 80 kr.; študentovske kuhinje 137 fl. 10 kr.; poštne 76 fl. 44 kr.; skupaj 6983 fl. 25 kr.

S prvomestnikovimi pojasnili se skupščina zadovolji ter soglasno vzame na znanje to poročilo. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Trtna uš in Slov. gorice.

Trtna uš, katero so zasledili pred dvema mesecema v Drankovcih, Št. Jakobske župnije, začne se strahovito širiti in brez dvombe bodo prelepe slovenske gorice „žalostne gorice“ postale.

Nad 13 oralov Drankovskih goric je tako po trtni uši okuženih, da nad polovico omejenega prostora se ne pozna več, so-li bile kdaj tukaj gorice ali ne.

Pred kratkim pa je zasledil učitelj in strokovnjak za trtno uš g. Ivan Klenovšek to nesrečno vničevalko tudi na Hlapji v sredini najboljših goric, kar jih ta kos krasne slov. zemlje pokazati zamore, pa gorje — ne samo na enem mestu, ampak okuženih vinogradov je že mnogo.

Ker se natančna preiskava vinogradov Št. Jakobske župnije še le začne, ni še natanko določeno, v kolikih vinogradih da se je trtna uš že udomačila, pa toliko je gotovo, da višje kot 30 oralov je okuženih in bode čez nekaj let tudi celo uničenih.

Da so trtno uš, kakor tudi drugod iz ptujih krajev k nam po trtjah zaplodili, to je dokazano in tako je tudi dognano, da je trtna uš na Hlapji imela svoj prvotni sedež na eno uro oddaljenem Drankovci.

Ljudstvo tega kraja, katero od začetka ni verjelo, kako strahovita da je ta mala živalica, začne se dramiti, ker vidi žalostni dokaz na Drankovcih in Hlapji in ljudje se povprašujejo, kaj pa bode? (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 1. septembra v Arnočah, v Št. Ilju v slov. gor., na Planini in v Poličanah. Dne 2. sept. v Št. Ilju. Dne 3. septembra v Trnovicah in v Račah. Dne 4. sept. v Kamnici, pri sv. Lovrenci v Prižini, v Rušah, v Zrečah, pri sv. Rozaliji, na Tinskem. Dne 6. septembra v Radgoni in pri sv. Vidu pri Ptujih.

Dopisi.

Iz Jarenine. (Svečanost.) Tako lepe procesije še naša fara ni videla, kakor na praznik Marije Snežne, ko je 462 ovenčanih, belih deklet sprevajalo podobo Lurške Matere božje v farno cerkev. Veleč. g. dekan so imeli skrb ter so naročili celo v Parizu prav milo podobo Neomadeževane, pa jej tudi v kapeli sv. Blaža

nalašč priredili skalo, na kateri bode odslej stala in z radodarnimi Jareninskimi farani, ki so kaj radi stroške nosili, govorila in oni ž njo. Prava svečanost pa se je vršila še le na Veliko gospojnico. Mil. g. kanonik dr. Križanič so blagovolili priti iz Maribora ter so nam blagoslovili novo podobo. Dolga procesija pobožnih župljanov jih je sprevajala v cerkev, kjer so veleč. gospod najpred blagoslovili podobo in potem so tudi stopili na pridržnico in nam povedali, zakaj je Lurška Marija k nam prišla. Prišla je, so rekli, vas buditi k pokori in vas svariti, da stopite na skalo, kjer tudi ona stoji, da vas valovi zapeljivega sveta ne potopijo. Rekli so tudi, da je v Lurdu začel čudni potok izvirati, in ta potok Marijinih milosti je pritekel že do slovenskih krajev, in je pritekel zdaj tudi sem v prijazno Jareninsko dolino, da bodo ljubi Jareninski farmani zjemali iz njega. Dobri vaš dekan in duhovni pastir, tako so sklenili č. g. kanonik, želijo, naj bi Lurška Marija v fari vzbudila družbo mladeničev in družbo deklet, in jim potem tudi mogočna varuhinja bila. Dolgo let naša mladina ne bo pozabila veselja tega dne in farani bomo zmiraj hvaležni dušnemu pastirju za prelepo svečanost.

Iz Gotovelj. (Nevednost.) Gotovlje je precej velika vas, oziroma občina blizu vrlo narodnega trga Žalec v Savinjske dolini. Pred več leti se ni tukaj za narodnost nobeden zmenil, a zdaj se je začelo že neko gibanje. Mnogo zavednih mož in mladeničev, kar jim naj bo v posebno čast, je pristopilo k Žalskeji podružnici sv. Cirila in Metoda. Gotovlje je pa tudi, kakor že zgoraj rečeno, občina: ker pa lastne šole iz uzrokov nima, je v Žalec, ki je samo četrtr ure oddaljen, vsolana. Nedavno pa se je vrli Žalski trg, kar je bilo v vaši štv. 30 objavljeno, za slov. šole potegniti. In pri tej priliki je slavni Žalski obč. odbor ponudil Gotoveljskemu obč. odboru enako storiti, namreč: vlogo za slov. šole podpisati. Zdaj pa je imel Gotoveljski obč. odbor sejo, pri njej pa se je, žali Bog, pokazala njih nevednost. Sklenili so v svoji modrosti nepodpisano vlogo nazaj poslati in sužnji edino zveličavne nemščine ostati. Kar so ti možje modrovali pri tem, to se mi ne zdi pristojno, tukaj navajati, vprašam Vas, ali vas ne polije rdečica slišati, kako sami slovensko mamico spodrivate ter nemško mačuhu na nje mesto stavite? Vzemite si v zgled vrle Pireščane, ki so kakor Vi poprej v temi nemščurstva tavalili, a zdaj so prišli do luči matere „Slave“. Ti imajo že svojo podružnico sv. Cirila in Metoda, pri občini slovensko uradujejo ter se vrlo za slov. šole potezajo, tega pa vsega še pri nas zelo, zelo pogrešamo. Ne zamerite pa moje kritiko, ker va-njo me sili domovja ljubezen, nagovarjanje mojih sodomoljubov in